

SYLABUS – OPIS ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU

I. Informacje ogólne

1. Nazwa zajęć/przedmiotu:

Zjawiska demograficzne od starożytności do współczesności

2. Kod zajęć/przedmiotu:

3. Rodzaj zajęć/przedmiotu (obowiązkowy lub fakultatywny): fakultatywny

4. Kierunek studiów: Ochrona środowiska, studia stacjonarne

5. Poziom studiów (I lub II stopień, jednolite studia magisterskie): II stopień

6. Profil studiów (ogólnoakademicki / praktyczny): ogólnoakademicki

7. Rok studiów (jeśli obowiązuje): I

8. Rodzaje zajęć i liczba godzin (np.: 15 h W, 30 h ĆW):

Wykłady: 15 godzin

9. Liczba punktów ECTS: 1

10. Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail prowadzącego zajęcia
prof. UAM dr hab. Grażyna Liczbińska, grazyna@amu.edu.pl

11. Język wykładowy: polski

12. Zajęcia/przedmiot prowadzone zdalnie (e-learning) (tak [częściowo/w całości] / nie): nie

II. Informacje szczegółowe

1. Cele zajęć/przedmiotu

1. Przekazanie wiedzy o przemianach demograficznych w populacjach ludzkości od starożytności do współczesności.
2. Przekazanie wiedzy o zmienności poziomu płodności i wymieralności w populacjach ludzkich w czasie.
3. Przekazanie wiedzy o zmienności mierników płodności i wymieralności i ich biologicznych, ekologicznych i kulturowych uwarunkowaniach.
4. Przekazanie wiedzy o teorii przejścia demograficznego, jego fazach i przyczynach.
5. Przekazanie wiedzy o starzeniu demograficznym populacji i procesach migracyjnych.

2. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują)

3. Efekty uczenia się (EU) dla zajęć i odniesienie do efektów uczenia się (EK) dla kierunku studiów

Symbol EU dla przedmiotu	Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia EU student/ka:	Symbole EK dla kierunku studiów
Efekt_01	Potrafi wymienić i scharakteryzować okresy historyczne w dziejach ludzkości: od starożytności do współczesności. Umie scharakteryzować zmiany liczby ludności na świecie od starożytności do współczesności oraz omówić ich związek z rewolucją przemysłową, rozwojem medycyny i eksplozją demograficzną.	K_W02, K_W07, K_U05, K_U07
Efekt_02	Potrafi scharakteryzować rozmieszczenie ludności na świecie i gęstość zaludnienia.	K_W02, K_W07, K_U05
Efekt_03	Potrafi opisać zmiany płodności od starożytności do współczesności, uwzględniając znane teorie płodności i różnorakie czynniki wpływające na płodność.	K_W02, K_W07, K_U05, K_U07
Efekt_04	Potrafi wymienić i scharakteryzować teorie umieralności oraz omówić zmiany poziomu umieralności dla różnych obszarów zamieszkania i różnych okresów historycznych.	K_W02, K_W07, K_U07
Efekt_05	Umie zdefiniować teorię przejścia demograficznego oraz wymienić etapy przejścia demograficznego i jego główne przyczyny.	K_W02, K_W07, K_U05, K_U07

Efekt_06	Potrafi wymienić i scharakteryzować przyczyny migracji od starożytności do współczesności.	K_W02, K_W07, K_W09, K_U05, K_U07
Efekt_07	Potrafi wymienić modele migracji i opisać prognozy migracyjne, a także wskazać wpływ procesów migracyjnych na dynamikę demograficzną populacji.	K_W02, K_W07, K_W09, K_U05, K_U07

4. Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się (EU) z odniesieniem do odpowiednich efektów uczenia się (EU) dla zajęć/przedmiotu

Treści programowe dla zajęć/przedmiotu	Symbol EU dla zajęć/przedmiotu
Charakterystyka okresów historycznych w dziejach ludzkości: od starożytności do współczesności. Zmiany liczby ludności na świecie od starożytności do współczesności ze zwróceniem uwagi na takie wydarzenia jak: rewolucja przemysłowa, rozwój medycyny i eksplozja demograficzna.	Efekt_01
Rozmieszczenie ludności na świecie, gęstość zaludnienia i prognozy demograficzne, w tym starzenie się ludzkości.	Efekt_01, Efekt_02
Teorie płodności i czynniki wpływające na poziom płodności. Zmienność płodności od starożytności do współczesności.	Efekt_01, Efekt_03
Teorie umieralności oraz zmiany poziomu umieralności od starożytności do współczesności. Czynniki ekologiczne i kulturowe wpływające na umieralność.	Efekt_01, Efekt_04
Teoria przejścia demograficznego. Fazy przejścia demograficznego, główne przyczyny przejścia demograficznego i jego konsekwencje.	Efekt_01, Efekt_03, Efekt_04, Efekt_05
Przyczyny migracji ludzkości od starożytności do współczesności.	Efekt_06
Modele migracji i prognozowanie liczby ludności na świecie. Wpływ migracji na dynamikę liczby ludności na świecie.	Efekt_06, Efekt_07

5. Zalecana literatura

Wydawnictwa książkowe (wybrane fragmenty wskazane przez prowadzącego)

- Balicki A.: Analiza przeżycia i tablice wymieralności. Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa, 2006.
- Kaniecki A.: Poznań. Dzieje miasta wodą pisane. Wydawnictwo Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk, Poznań, 2004.
- Liczbńska G.: Umieralność i jej uwarunkowania wśród katolickiej i ewangelickiej ludności historycznego Poznania. Biblioteka Telgte, Poznań, 2009.
- Okólski M.: Demografia. Podstawowe pojęcia, procesy i teorie w encyklopedycznym zarysie. Wydawnictwo Naukowe SCHOLAR, Warszawa, 2005.
- Kuklo C.: Demografia Rzeczypospolitej przedrozbiorowej. Wydawnictwo DiG, Warszawa, 2009.

6. Informacja o tym, gdzie można zapoznać się z materiałami do zajęć, instrukcjami do laboratorium, itp.

III. Informacje dodatkowe

1. Metody i formy prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych EK (proszę wskazać z proponowanych metod właściwe dla opisywanego modułu lub/i zaproponować inne)

Metody i formy prowadzenia zajęć	
Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień	TAK
Wykład konwersatoryjny	TAK
Wykład problemowy	TAK
Dyskusja	TAK
Praca z tekstem	
Metoda analizy przypadków	
Uczenie problemowe (Problem-based learning)	
Gra dydaktyczna/symulacyjna	

Rozwiązywanie zadań (np.: obliczeniowych, artystycznych, praktycznych)	
Metoda ćwiczeniowa	
Metoda laboratoryjna	
Metoda badawcza (dociekania naukowego)	
Metoda warsztatowa	
Metoda projektu	
Pokaz i obserwacja	
Demonstracje dźwiękowe i/lub video	
Metody aktywizujące (np.: „burza mózgów”, technika analizy SWOT, technika drzewka decyzyjnego, metoda „kuli śniegowej”, konstruowanie „map myśli”)	
Praca w grupach	

2. Sposoby oceniania stopnia osiągnięcia EU (proszę wskazać z proponowanych sposobów właściwe dla danego EU lub/i zaproponować inne)

Sposoby oceniania	Symbol EU dla przedmiotu						
	Efekt_1	Efekt_2	Efekt_3	Efekt_4	Efekt_5	Efekt_6	Efekt_7
Egzamin pisemny							
Egzamin ustny							
Egzamin z „otwartą książką”							
Kolokwium pisemne	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK
Kolokwium ustne							
Test							
Projekt							
Esej							
Raport							
Prezentacja multimedialna							
Egzamin praktyczny (obserwacja wykonawstwa)							
Portfolio							

3. Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem	15
Praca własna studenta	
Przygotowanie do zajęć	5
Czytanie wskazanej literatury	
Przygotowanie pracy pisemnej, raportu, prezentacji, demonstracji, itp.	
Przygotowanie projektu	
Przygotowanie pracy semestralnej	
Przygotowanie do egzaminu / zaliczenia	10
SUMA GODZIN	30
LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU	1

4. Kryteria oceniania wg skali stosowanej w UAM

bardzo dobry (bdb; 5,0): bardzo dobry (bdb; 5,0): Obecność na zajęciach. Student opanował pełny zakres materiału. Student uzyskał co najmniej 85% punktów z kolokwium. Aktywny udział w zajęciach.
dobry plus (+db; 4,5): dobry plus (+db; 4,5): Obecność na zajęciach. Student dobrze opanował zakres materiału. Student uzyskał co najmniej 75% punktów z kolokwium. Aktywny udział w zajęciach.

dobry (db; 4,0): dobry (db; 4,0): Obecność studenta na zajęciach. Student opanował zakres materiału na poziomie dobrym. Student uzyskał co najmniej 70 % punktów z kolokwium. Aktywny udział w zajęciach.

dostateczny plus (+dst; 3,5): dostateczny plus (+dst; 3,5): Obecność na zajęciach. Student opanował materiał na poziomie dostatecznym. Student uzyskał co najmniej 65% punktów z kolokwium.

dostateczny (dst; 3,0): dostateczny (dst; 3,0): Student opanował materiał na poziomie dostatecznym. Student uzyskał co najmniej 60% punktów z kolokwium.

niedostateczny (ndst; 2,0): niedostateczny (ndst; 2,0): Student nie opanował wprowadzonych wiadomości. Student uzyskał mniej niż 60 % punktów z kolokwium. Student ma więcej niż dwie nieobecności nieusprawiedliwione. Student nie wykazuje żadnej aktywności na zajęciach.